

Augustinus Aurelius, první filosofická obhajoba křesťanství

1) Vznik křesťanství jako synkretického náboženství:

a) Palestina: Evangelia (zvěst) - Mesiáš přinese království boží (rozdíl s judaismem)

Konstituce křesťanství: 1. plus 2. st.: Apoštol Pavel z Tarsu

Základní texty: Knihy Starého zákona a Nového zákona - **BIBLE**

b) Filosofický text: Evangelium sv. Jana

c) „Filosofický (ontologický) výrok v Bibli: „Vlastní jméno Boha je bytí“ ...“Já jsem, který jsem.“

d) Křesťanství jako víra (vztah k Theologii). **Zpočátku chybí filosofie (filosofická obhajoba křesťanství).**

e) **Axiologie: Bůh**

Člověk (ve vztahu zjm. k duši)

Příroda

f) **První apologetiky křesťanství:** Apologeti Východní a Západní, Gnostikové.

2) Augustinus Aurelius, první relevantní filosofická obhajoba křesťanství: PATRISTIKA

a) Život do 33 let a po 33. roce

Od buřičství po biskupský stolec

b) Kritika svého vlastního života: pohled do sebe, t. j. **obrat k niternosti**. Rozmluva s Bohem skrze duši: Duše významná ontologicky.

Objevení podstaty člověka: člověk není „občan státu“!

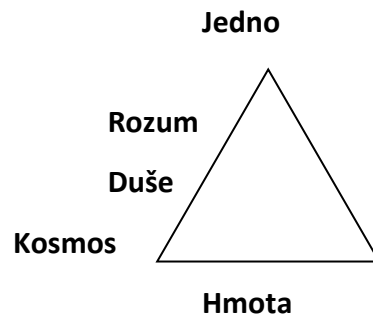
Boj mezi: životem v hříchu a snahou o cestu k Bohu

c) **Není svobody, vše je determinováno: PREDESTINACE**

d) **Augustinova filosofie (uvnitř antické společnosti):**

- Křesťanství nemá svou filosofii: víra a theologie
- Výběr filosofického zázemí: NOVOPLATÓNISMUS - podobná hodnotová struktura
- Kristianizace novoplatónismu: vlivná metoda (použitá i Tomášem Akvinským)

- **Novoplatónská pyramida**

- **Augustinus**

e) Co nelze z novoplatónismu přijmout? Kritérium: Biblické texty.

- Protiklad Boha a světa
- Abstraktnost Jedna
- Novoplatónská cesta k Bohu (cesta posledního vzestupu duše) jako výsledek vlastní aktivity, za života člověka
- Permanentní emanace (po delším Augustinově studiu Bible a Enead)

f) Nové prvky v Augustinově filosofii (mimo vliv novoplatónský)

- Iracionalita ve vztahu k poznání: „Věř, abys rozuměl.“ Duše významná i gnoseologicky.
- Orientace na niternost
- Problém dobra a zla: Zlo je nedostatek dobra hraničící s nicotou (proti Manicheiským)
- **Pojetí času: ne z hlediska objektivitu, ano z hlediska subjektivitu**

Čas jako prožívání času

Minulost	Přítomnost	Budoucnost
Vzpomínka teď	Prožitek teď	Očekávání teď

Jak Bůh prožívá čas? Věčná přítomnost! Z uvedeného vyplývá naše předurčenost.

Pozn.: V semináři rozbor a diskuse nad Augustinovým přístupem k fenoménu času.